

อิทธิพลของการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ
ตำบลตลาดใหม่อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุ

THE INFLUENCE OF LEARNING IN MANAGING HEALTH AND WELFARE SYSTEMS IN THE
ELDERLY SCHOOL TALADMAI DISTRICT WISET CHAI CHAN DISTRICT ANG THONG
PROVINCE THAT AFFECTS THE SATISFACTION OF THE ELDERLY

ปฎิภาณ ศรีวิสุทธิชัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุ 2.เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง 3.เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุและความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อกิจกรรมของผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) กลุ่มเป้าหมายประชากรคือ นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง จำนวน 85 คน ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 มีอายุส่วนใหญ่อายุ 60-65 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีโรคประจำตัวเป็นโรคเบาหวาน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,001-5,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง มีความเห็นในด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง มีความเห็นด้านความพึงพอใจในการให้บริการสุขภาพผู้สูงอายุโดยรวม อยู่ในระดับสูง ด้านความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อระบบสวัสดิการอยู่ในระดับสูง และด้านความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุ อยู่ในระดับสูง การพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการวิเคราะห์พบว่า การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ, สุขภาพ, สวัสดิการ, การเรียนรู้, กิจกรรม

Abstract

This research study is intended to 1.To study the influence of learning in managing health and welfare systems in the elderly school, Capital letter ang thong province Affecting the satisfaction of the elderly 2.To study the satisfaction of managing health and welfare systems in the elderly school, Capital letter ang thong province 3.To find a relationship between learning to manage the health and welfare system in the elderly school and the satisfaction of the elderly The elderly school, Capital letter ang thong province There is a way to conduct research using questionnaires as a tool for data collection. Analyze data by Use statistics to analyze The average percentage of standard deviations and hypothesis testing By using statistics for multiple regression analysis (Multiple progression Analysis) The target population is Elderly students in the elderly school, Capital letter ang thong province, 85 person

Most of the respondents were female, 42 were female, 49.4% were 60-65 years old, 37 were 43.5%, most of them had primary education levels of 61 people, representing 71.8 percent. Assembled 37 farmers' careers, accounting for 43.5 percent, have diabetes-related diseases, 34 people, 40.0 percent have an average monthly income of 1,001-5,000 baht, 41 people, representing 48.2 percent of the elderly in the school. High age, Capital letter ang thong province Province Have a high level of opinion on learning With a satisfaction in providing health services for the elderly as a whole Is at a high level The satisfaction of the elderly to the welfare system is high. And the satisfaction Satisfied of the elderly for participating in activities in the elderly school Is at a high level Proven hypothesis that learning of the elderly Is related to health satisfaction Welfare and activities of the elderly in the Capital letter ang thong province Province The analysis found that learning of the elderly Relative to satisfaction with a statistically significant overview at the level of 0.05 level.

Keywords: elderly, health, welfare, learning, activities

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีรายงานข้อมูลสถานการณ์ทางประชากร จากแหล่งต่างๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยและยังคงดำเนินต่อไปในอนาคต สถานการณ์ทางด้านประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นำไปสู่ประเด็นที่ท้าทายต่อคุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นด้านทุนมนุษย์ที่ผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ค่อนข้างน้อยการที่ผู้สูงอายุมีการศึกษาน้อย จึงเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลการบริการด้านสุขภาพและสังคม รวมทั้ง โอกาสในการทำงานเชิงเศรษฐกิจในด้านการมีบุตรนั้นผู้สูงอายุในยุคปัจจุบันมีบุตรน้อยกว่าในอดีต และมีแนวโน้มที่จะอยู่อาศัยกับบุตรน้อยลง โดยจะอยู่กับคู่สมรสและอยู่ตามลำพังเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากภาวะเจริญพันธุ์ที่ลดต่ำลงมาก รวมทั้งการย้ายถิ่นของบุตรที่อยู่ในวัยแรงงานไปทำงานในต่างพื้นที่ ผู้สูงอายุในรุ่นต่อไปจะยังมีบุตรน้อยลงตามแนวโน้มภาวะการเจริญพันธุ์การหวังพึ่งพา

บุตรเพื่อเกื้อหนุนในยามสูงวัยน่าจะเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นในด้านสุขภาพผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและมีภาวะทุพพลภาพเพิ่มขึ้นตามวัยที่เพิ่มขึ้น

โรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตการจัดการศึกษาการพัฒนาทักษะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุจะเป็นเรื่องที่ผู้สูงอายุสนใจและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะชีวิตที่จำเป็น ขณะเดียวกัน ก็เป็นพื้นที่ผู้สูงอายุจะได้แสดงศักยภาพ โดยการถ่ายทอดภูมิความรู้ประสบการณ์ที่สั่งสมแก่บุคคลอื่นเพื่อสืบสานภูมิปัญญาให้คงคุณค่าคู่กับชุมชน เน้นการพัฒนาวัฒนธรรมการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นรูปธรรมด้านการดูแลสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (กรมกิจการผู้สูงอายุ)

ตำบลตลาดใหม่ มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลของผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดใหม่ ในปี 2565 พบว่า มีประชากรทั้งหมด 2,308 คน มีจำนวนผู้สูงอายุ 486 คน (ร้อยละ 21.06 ของประชากรทั้งหมดในพื้นที่) ซึ่งส่วนมากเป็นผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม 458 (ร้อยละ 94.24) รองลงมา คือกลุ่มสภาวะติดบ้าน 20 คน (ร้อยละ 4.12) และกลุ่มติดเตียง 8 คน (ร้อยละ 1.65) ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ประกอบกับนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม โดยเปลี่ยน "ภาระ" ให้เป็น "พลัง"

องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดใหม่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุ ในตำบลจึงร่วมกับชมรมผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ เพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาในรูปแบบหนึ่งที่ต้องการให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในรอบด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพการดูแลสุขภาพกายให้แข็งแรง มีสุขภาพจิตแจ่มใส ด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการฝึกอาชีพ เป็นต้น

ในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุต้องยึดผู้สูงอายุเป็นหลัก เพราะการที่ผู้สูงอายุอยากมาโรงเรียน คือการได้มาเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนนักเรียนผู้สูงอายุด้วยกันจากประสบการณ์ที่ผ่านและสามารถถ่ายทอด ส่งต่อให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ จึงทำให้รู้สึกมีความสุขในการมาโรงเรียน และไม่มีความกดดันในการมาเรียนโดยเริ่มจากการให้เกียรติในคุณวุฒิและวัยวุฒิ ประกอบกับเรื่องของโรงเรียนผู้สูงอายุซึ่งเป็นสวัสดิการของผู้สูงอายุนั้น จะต้องทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและไม่เป็นภาระของคนรอบข้าง

คำถามการวิจัย

1 การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีอิทธิพลต่อการจัดการระบบสุขภาพ การจัดสวัสดิการและกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุหรือไม่

2 ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการจัดการระบบสุขภาพ การจัดสวัสดิการและกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุ

2 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

3 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุและความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อกิจกรรมของผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

สมมติฐานการวิจัย

1 การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีอิทธิพลต่อการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

2 การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของผู้สูงอายุโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

3 การเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อกิจกรรมของผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ขอบเขตการวิจัย

1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการใน โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุ

2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 102 คน

3 ขอบเขตด้านเวลา การศึกษานี้ใช้เวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 3 เดือน ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2565 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2566

4 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา การศึกษานี้ใช้พื้นที่ในการศึกษา คือ โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาอิทธิพลของการเรียนรู้ในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุไปปรับปรุงระบบการดูแลด้านจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการของโรงเรียนผู้สูงอายุ

2 เพื่อทราบถึงระดับความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการของโรงเรียนผู้สูงอายุได้ดียิ่งขึ้น

3 สามารถนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาด้านการเรียนรู้ของผู้สูงอายุให้มีความสัมพันธ์กันกับการจัดการสุขภาพ การจัดการสวัสดิการ และการจัดกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ
- 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
- 3 แนวคิดและทฤษฎีกิจกรรมผู้สูงอายุ
- 4 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ
- 5 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนผู้สูงอายุและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (IV)

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ

- ประสบการณ์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- แรงจูงใจมีผลต่อความสนใจที่จะเรียนรู้
- รูปแบบและความต้องการในการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ
- สถานที่/สภาพแวดล้อมในการเรียน/บรรยากาศในชั้นเรียนส่งผลต่อการเรียนรู้
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการบูรณาการความรู้ต่างๆ

ตัวแปรตาม (DV)

ความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการ
ในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ
จังหวัดอ่างทอง

1. ด้านสุขภาพ

- ความคาดหวังในการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- การมีความคิดในแง่บวกต่อสถานการณ์ต่างๆ
- มีความคิดเป็นเหตุผล และมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
  - การเข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น
  - การมีเป้าหมายในชีวิต
  - การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น
  - เห็นคุณค่าของตัวเอง
  - การจัดการสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย

2. ด้านสิทธิและสวัสดิการ

- การบริการทางการแพทย์/สาธารณสุข
- การให้บริการทางการศึกษา/การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
- การช่วยเหลือด้านการทำงานและการมีรายได้
- การบริการด้านที่อยู่อาศัย/สถานสงเคราะห์
- การบริการเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ
- การบริการจัดตั้งศูนย์รวมของผู้สูงอายุ
- การบริการด้านกฎหมาย/ผลประโยชน์ของผู้สูงอายุ

3. กิจกรรมของผู้สูงอายุ

- การทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต
  - มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตัวเอง
  - การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมส่งผลให้มีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
    - มีแรงจูงใจที่จะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
    - สามารถฟื้นฟูทางด้านจิตใจ หรือคลายเครียดเมื่อได้เข้าสังคมทำให้ปรับตัวได้ดีต่อการใช้ชีวิต

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการประกอบการศึกษา ทำให้ผู้ศึกษาวิจัยได้เข้าใจถึงภาพรวมของปัจจัยและตัวแปรต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของการดำเนินการศึกษา ดังนี้

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3 ตรวจสอบเครื่องมือ
- 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัย จังหวัดอ่างทอง จำนวน 102 คน

ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างด้วยวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาจะเก็บตัวอย่างมากกว่าที่คำนวณได้ คือ 85 คน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-end Questionnaire)

5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการบรรยายของข้อมูลด้วยสถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage : %q) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) ซึ่งผู้ศึกษาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ส่วนบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้งนี้เพื่อนำมาสรุปคะแนนคำตอบของตัวแปรแต่ละตัว ซึ่งจะใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่อไป

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการ ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) หรือตัวแปรเกณฑ์ (Criterion Variable) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรอิสระ (X) หรือตัวแปรพยากรณ์ หรือตัวแปรทำนาย (Predictor Variable) ตั้งแต่ 2 ตัว ขึ้นไป

ผลการศึกษา

1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 และเพศชาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 ส่วนใหญ่อายุ 60-65 ปี

จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีโรคประจำตัวเป็นโรคเบาหวาน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,001-5,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2

2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ของผู้สูงอายุพบว่า โดยภาพรวม ผู้สูงอายุมีการเรียนรู้ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.81 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากคณะศึกษาดูงานที่มาจากโรงเรียนผู้สูงอายุอื่น” มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.91

3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ พบว่า โดยภาพรวม ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.82 รายละเอียดดังนี้

3.1 ความพึงพอใจในการให้บริการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.80

3.2 ความพึงพอใจในการให้บริการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านสวัสดิการ โดยรวมอยู่ใน ระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.83

3.3 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.81

4 การพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาพด้านสวัสดิการ และกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ผลการพิสูจน์สมมติฐาน พบว่า การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig=0.000)

ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ โดยรวม = $2.082 + 0.569 \times \text{การเรียนรู้}$

จากสมการสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อสัมประสิทธิ์ของการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความพึงพอใจของผู้สูงอายุโดยรวม จะเพิ่มขึ้น 0.569 หน่วย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน จะมีรายละเอียดดังนี้

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาพ ของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ (Sig=0.000)

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสวัสดิการ ของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig = 0.000)

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig = 0.000)

อภิปรายผล

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาวะของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig=0.000) โดยที่ค่า $R = .517$ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของพระครูวิริทธิ์ธรรมโชติ และคณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการระบบสุขภาวะและสวัสดิการผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุในภาคใต้ โดยกล่าวถึงแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการสุขภาวะและสวัสดิการของผู้สูงอายุในภาคใต้ไว้ว่า แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการสุขภาวะด้านจิตใจ พบว่า โรงเรียนผู้สูงอายุอาจจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะด้านจิตใจให้แก่ผู้สูงอายุในโรงเรียนและในชุมชนได้หลายรูปแบบ

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig = 0.000) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ ค่า $R = 526$ สอดคล้องกับความเห็นของ มัทยา ศรีพนา (2551) ที่ให้ความเห็นว่า ในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ รัฐบาลจะต้องดำเนินการปรับนโยบาย เปลี่ยนจากนโยบายเชิงรับมาให้เป็นเชิงรุก

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลตลาดใหม่ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig = 0.000) โดยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางและเป็นไปในทิศทางเดียวกันที่ค่า $R = .224$ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิริทธิ์ธรรมโชติ และคณะ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการระบบสุขภาวะและสวัสดิการผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุในภาคใต้ โดยกล่าวไว้ว่า ชุมชนที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ควรจัดหลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกคน ทุกช่วงวัย ในครอบครัว และชุมชน ให้มาทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันกับนักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในทุกช่วงวัยลดการเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างช่วงวัยและปัญหาครอบครัว นอกจากนี้ ผู้คนวัยอื่นๆจะได้เข้ามาเรียนรู้ร่วมกับผู้สูงอายุเห็นคุณค่าและศักยภาพของผู้สูงอายุในชุมชนและครอบครัวของตนเอง

2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

- ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างคุณค่าในตนเองแก่การสร้างกำลังใจแรงบันดาลใจให้กับผู้สูงอายุ และมีการถ่ายทอดให้กับผู้สูงอายุผ่านสื่อที่ทำความเข้าใจได้ง่ายและไม่ซับซ้อนจนเกินไปที่ผู้สูงอายุจะเรียนรู้และเข้าใจได้

3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

-ความมีการจัดทำแบบประเมินผลและฐานข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยเฉพาะด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะทำเป็นระบบฐานข้อมูลเพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นถือเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นจุดเด่นของแต่ละท้องถิ่น โดยการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ต่อยกไปจากงานวิจัยเล่มนี้

4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

-ควรมีการศึกษาแบบวิจัยเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์หรือการพูดคุยตอบข้อซักถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพบริบททางสังคมรวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ

บรรณานุกรม

- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส). (2561). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2560. กรุงเทพฯ ค้นเมื่อ ตุลาคม 5, 2564 จาก [http://haitgri.org/? cat=8](http://haitgri.org/?cat=8)
- พระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 255.. มาตรา 3 ค้นเมื่อ ตุลาคม 5, 2564 จาก <http://web.krisdika.go.th>
- ไมเยอร์ และคณะ อ้างถึงใน อัจฉรา ประเสริฐสิน (2561) สุขภาวะของผู้สูงอายุ: แนวคิดและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ค้นเมื่อ มกราคม 8, 2566 จาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/muhed/article/download/136393/101737/>
- โรพี อ้างถึงใน อัจฉรา ประเสริฐสิน (2561) สุขภาวะของผู้สูงอายุ: แนวคิดและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ค้นเมื่อ มกราคม 8, 2566 จาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/muhed/article/download/136393/1017371/>
- กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2553) สุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ค้นเมื่อ มกราคม 9, 2566 จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/buacademicreview/article/view/81056>
- ประเวศ วะสี (2543) สุขภาวะของสมาชิกเครือข่ายสัจจะลดรายจ่ายวัน ค้นเมื่อ มกราคม 9, 2566 จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/10548/1/404548.pdf>
- มัทยา ศรีพนา. (2557). การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย. ค้นเมื่อ มกราคม 12, 2566 จาก http://library.senate.go.th/document/Ext9026/9026235_0002.PDF
- พระครูวิริทธิ์ธรรมโชติ และคณะ (2562) โรงเรียนผู้สูงอายุ: การจัดการระบบสุขภาวะและสวัสดิการผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุในภาคใต้